

SAOPŠTENJE 13/2024

Datum objave:
08.02.2024.

Preliminarni podaci

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore

Januar – Novembar 2023.

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za januar-novembar 2023. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 4 110,2 milion eura, što ukazuje na rast od 6,4% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 617,0 miliona eura, a **uvoz** 3 493,2 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio manji za 1,0%, a uvoz veći za 7,8%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 17,7% i manja je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 19,2%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljena **Mineralna goriva i maziva (sektor 3)**, u iznosu od 226,2 miliona eura (koje čine: Električna energija – 193,5 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 803,0 miliona eura (koje čine: Drumska vozila – 296,7 mil. eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (170,9 mil. eura), Bosna i Hercegovina (71,5 mil.eura) i Slovenija (70,0 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (607,8 mil. eura), Kina (388,0 mil. eura) i Njemačka (333,0 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

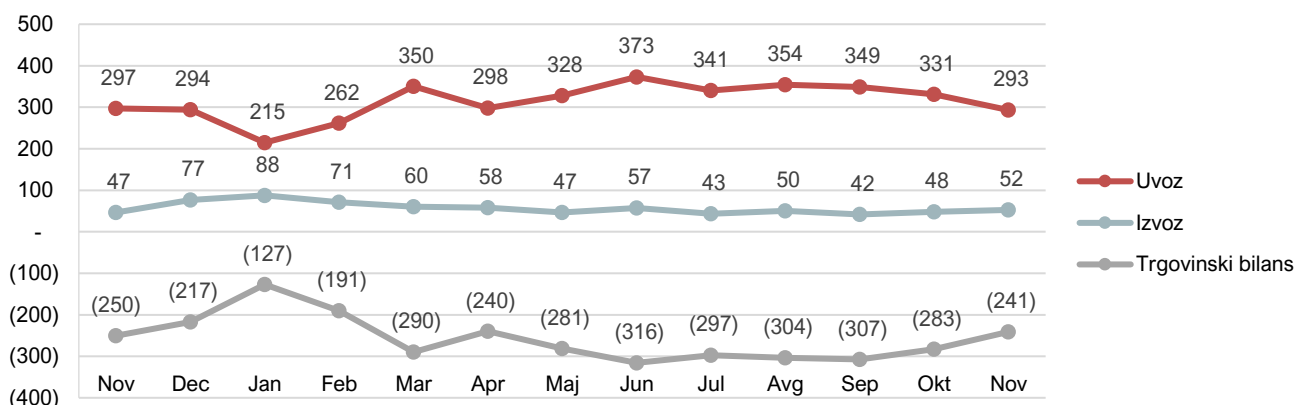

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2022				
Januar	145 506	64 343	209 849	-81 163
Februar	218 908	64 548	283 456	-154 360
Mart	285 317	70 138	355 454	-215 179
April	291 753	79 595	371 348	-212 157
Maj	287 008	57 558	344 566	-229 450
Jun	383 275	46 530	429 805	-336 745
Jul	314 955	44 319	359 274	-270 637
Avgust	363 324	43 163	406 487	-320 161
Septembar	347 389	50 109	397 498	-297 280
Oktoibar	305 066	56 381	361 447	-248 685
Novembar	297 456	46 839	344 295	-250 617
Decembar	293 881	76 729	370 610	-217 152
2023				
Januar	214 745	87 742	302 487	-127 003
Februar	261 507	70 845	332 352	-190 662
Mart	350 051	60 423	410 474	-289 629
April	298 165	58 395	356 561	-239 770
Maj	327 680	46 572	374 252	-281 108
Jun	373 084	57 322	430 407	-315 762
Jul	340 610	43 341	383 951	-297 269
Avgust	354 049	50 419	404 468	-303 629
Septembar	349 160	41 737	390 897	-307 424
Oktoibar	330 837	47 757	378 594	-283 079
Novembar	293 335	52 434	345 769	-240 902

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Nov 2022		Jan-Nov 2023		Jan-Nov 2022		Jan-Nov 2023		Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2023
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	3 239 957	100,0	3 493 224	100,0	623 523	100,0	616 988	-2 616 434	-2 876 236
Evropa	80,3	2 602 882	80,2	2 801 778	92,6	577 371	91,5	564 727	-2 025 511	-2 237 051
EU-27	43,8	1 418 014	45,6	1 593 831	30,2	188 340	36,3	224 200	-1 229 674	-1 369 631
CEFTA ²	26,2	847 917	26,0	909 589	40,6	252 868	48,0	296 186	-595 049	-613 403
Afrika	0,4	13 581	0,3	10 741	0,5	3 272	0,4	2 203	-10 309	-8 538
Azija	14,5	471 335	16,6	579 703	6,0	37 214	6,6	40 603	-434 121	-539 100
Amerika	4,7	150 919	2,8	98 991	0,9	5 468	1,5	9 185	-145 451	-89 806
Okeanija	0,0	1 240	0,1	2 012	0,0	199	0,0	270	-1 042	-1 742
SAD	0,9	29 325	1,3	44 013	0,6	3 498	1,4	8 601	-25 827	-35 411
Kina	9,3	302 062	11,1	387 966	2,0	12 262	0,4	2 288	-289 800	-385 677
Rusija	0,3	8 232	0,2	6 470	0,1	399	0,0	138	-7 833	-6 332
Švajcarska	4,0	128 275	1,9	66 423	17,0	106 132	3,7	23 096	-22 143	-43 328
Japan	0,9	28 468	0,8	26 908	0,0	283	0,0	95	-28 185	-26 813
Turska	4,9	157 558	5,1	179 675	1,9	11 881	1,4	8 697	-145 677	-170 978
Brazil	0,7	21 651	0,6	20 291	0,0	18	0,0	5	-21 633	-20 286
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,7	22 466	0,9	32 440	0,6	3 488	0,1	840	-18 978	-31 600

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2023	Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2023	Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2023
SVIJET	3 239 957	3 493 224	623 523	616 988	-2 616 434	-2 876 236
EU-27⁴	1 418 014	1 593 831	188 340	224 200	-1 229 674	-1 369 631
Austrija	32 830	41 149	2 766	7 779	-30 063	-33 370
Belgija	20 595	19 306	622	925	-19 973	-18 380
Bugarska	19 472	21 107	1 046	1 143	-18 427	-19 964
Češka	33 179	41 391	14 189	27 498	-18 990	-13 893
Danska	25 755	15 669	6 178	5 002	-19 576	-10 667
Estonija	1 272	1 720	357	8	-915	-1 712
Finska	4 041	5 874	11	14	-4 030	-5 860
Francuska	63 861	82 272	3 068	1 195	-60 793	-81 077
Grčka	266 241	226 461	1 311	2 217	-264 930	-224 245
Holandija	50 793	58 968	1 390	2 318	-49 403	-56 650
Irska	6 397	8 724	5	5	-6 393	-8 719
Italija	179 543	215 942	28 282	16 179	-151 262	-199 763
Kipar	1 673	686	47	589	-1 626	-98
Letonija	1 871	2 804	0	1 512	-1 870	-1 292
Litvanija	905	4 296	4	6 811	-901	2 515
Luksemburg	1 041	996	34 219	25 786	33 178	24 791
Mađarska	27 919	29 161	6 119	7 961	-21 800	-21 199
Malta	151	45	632	438	480	393
Njemačka	240 317	332 995	18 459	19 561	-221 858	-313 435
Poljska	54 313	68 538	15 197	12 085	-39 116	-56 454
Portugalija	5 410	6 651	8	151	-5 402	-6 500
Hrvatska	195 931	207 465	6 392	6 031	-189 539	-201 434
Rumunija	31 789	37 115	328	904	-31 461	-36 211
Slovačka	9 262	11 708	62	108	-9 200	-11 600
Slovenija	63 951	54 090	42 343	70 001	-21 608	15 911
Španija	53 796	69 538	3 744	5 685	-50 052	-63 852
Švedska	25 705	29 159	1 562	2 294	-24 143	-26 866
CEFTA	847 917	909 589	252 868	296 186	-595 049	-613 403
Albanija	63 531	68 346	17 839	19 625	-45 692	-48 721
Bosna i Hercegovina	164 802	170 257	79 923	71 524	-84 879	-98 733
Moldavija	438	582	0	33	-438	-549
Sjeverna Makedonija	33 280	34 182	5 725	10 535	-27 555	-23 647
Srbija	561 418	607 805	129 234	170 930	-432 183	-436 875
Kosovo	24 450	28 417	20 148	23 537	-4 302	-4 879
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	974 026	989 804	182 315	96 602	-791 711	-893 202

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	UVOZ			IZVOZ		
	Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2023	Jan-Nov 2023 Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2023	Jan-Nov 2023 Jan-Nov 2022
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	3 239 957	3 493 224	107,8	623 523	616 988	99,0
0 Hrana i žive životinje	576 087	681 200	118,2	38 390	38 453	100,2
00 Žive životinje	37 405	43 586	116,5	191	112	58,5
01 Meso i prerada mesa	125 339	154 482	123,3	22 954	23 917	104,2
02 Mliječni proizvodi i jaja	70 026	79 546	113,6	248	238	96,0
03 Ribe i prerađevine od ribe	23 834	29 868	125,3	3	108	300 ¹
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	88 987	96 263	108,2	828	728	87,9
05 Povrće i voće	81 839	103 524	126,5	9 855	7 394	75,0
06 Šećer proizvodi od šećera i med	14 449	17 209	119,1	458	587	128,2
07 Kafa čaj kakao i začini	43 229	53 770	124,4	2 410	3 552	147,4
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	30 939	29 773	96,2	1 017	1 355	133,2
09 Razni proizvodi za ishranu	60 040	73 179	121,9	426	462	108,4
1 Piće i duvan	109 806	139 902	127,4	13 480	31 840	236,2
11 Pića	83 278	107 786	129,4	13 311	31 840	239,2
12 Duvan i proizvodi od duvana	26 529	32 116	121,1	169	0	0,0
2 Sirove materije sem goriva	24 414	30 515	125,0	82 333	74 711	90,7
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	1 905	1 809	95,0
22 Uljano sjeme i plodovi	1 824	1 951	106,9	8	27	300 ¹
23 Sirovi kaučuk	255	263	103,0	4	1	23,6
24 Pluta i drvo	4 948	7 514	151,9	36 971	39 381	106,5
25 Celuloza i otpaci od hartije	14	37	257,0	1 485	960	64,6
26 Tekstilana vlakna i otpaci	853	1 170	137,2	48	392	300 ¹
27 Sirova đubriva i minerali	3 685	5 966	161,9	2 152	2 279	105,9
28 Mineralne rude i otpaci metala	2 720	2 084	76,6	39 217	29 301	74,7
29 Životinjske i biljne sirove materije	10 115	11 531	114,0	544	562	103,3
3 Mineralna goriva i maziva	578 299	364 983	63,1	182 142	226 176	124,2
32 Kameni ugalj koks i briketi	809	882	109,0	10 674	10 498	98,4
33 Nafta i naftni derivati	358 708	297 563	83,0	26 810	22 190	82,8
34 Gas prirodni i industrijski	15 099	9 442	62,5	1	0	0,0
35 Električna energija	203 683	57 096	28,0	144 657	193 488	133,8
4 Životinjska i biljna ulja i masti	26 668	16 337	61,3	1 358	1 936	142,6
41 Životinjska ulja i masti	929	1 441	155,0	745	1 135	152,3
42 Čvrste biljne masti i ulja	25 679	14 786	57,6	343	337	98,4
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	60	111	185,6	271	464	171,6
5 Hemijski proizvodi	316 345	388 537	122,8	36 498	46 141	126,4
51 Organski hemijski proizvodi	2 849	5 155	181,0	153	105	68,7
52 Neorganski hemijski proizvodi	3 591	5 260	146,5	759	3 902	300 ¹
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	30 548	37 651	123,3	112	61	54,7
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	140 902	175 579	124,6	29 719	37 048	124,7
55 Eterična ulja parfemski i toaletni preparati	60 343	76 525	126,8	2 360	984	41,7
56 Đubriva (osim sirovih)	4 309	4 026	93,4	0	5	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	5 956	5 462	91,7	345	151	43,8
58 Plastične mase u ostalim oblicima	37 458	39 785	106,2	811	802	98,9
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	30 388	39 095	128,7	2 237	3 083	137,8

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	UVOZ			IZVOZ		
	Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2023	Jan-Nov 2023 Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2023	Jan-Nov 2023 Jan-Nov 2022
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	573 806	575 322	100,3	186 100	90 120	48,4
61 Koža proizvodi od kože i krzna	279	327	117,5	141	59	41,7
62 Proizvodi od kaučuka	26 144	29 881	114,3	217	191	87,8
63 Proizvodi od plute i drveta	33 487	42 802	127,8	4 429	5 225	118,0
64 Hartija karton i proizvodi od celuloze	47 036	52 384	111,4	1 229	477	38,8
65 Predivo tkanine i tekstilni proizvodi	23 965	28 889	120,5	1 488	512	34,4
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	116 264	149 216	128,3	3 529	5 164	146,3
67 Gvožđe i čelik	75 231	66 208	88,0	6 236	2 241	35,9
68 Obojeni metali	139 355	69 793	50,1	160 820	66 725	41,5
69 Proizvodi od metala nigdje drugo pomenuti	112 044	135 821	121,2	8 012	9 527	118,9
7 Mašine i transportni uređaji	639 977	803 012	125,5	59 898	57 817	96,5
71 Pogonske mašine i uređaji	10 351	13 138	126,9	994	1 082	108,9
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	55 851	62 572	112,0	12 562	8 055	64,1
73 Mašine za obradu metala	3 797	4 048	106,6	260	316	121,4
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	94 929	131 076	138,1	15 921	13 371	84,0
75 Kancelarijske mašine i za AOP	32 542	37 827	116,2	690	444	64,4
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	82 982	93 460	112,6	4 014	3 999	99,6
77 Električne mašine aparati i uređaji	130 119	140 863	108,3	4 430	5 928	133,8
78 Drumska vozila	201 832	296 666	147,0	13 562	13 215	97,4
79 Ostala transportna sredstva i opreme	27 575	23 361	84,7	7 466	11 407	152,8
8 Razni gotovi proizvodi	394 536	487 729	123,6	23 324	24 868	106,6
81 Montažne zgrade sanitarni uređaji	21 139	26 658	126,1	263	453	172,4
82 Namještaj i djelovi	74 489	88 235	118,5	2 172	2 014	92,8
83 Predmeti za putovanja	10 147	16 939	166,9	489	119	24,3
84 Odjeća	97 420	115 575	118,6	3 183	4 674	146,8
85 Obuća	37 640	50 071	133,0	660	670	101,6
87 Naučni i kontrolni instrumenti	24 793	28 771	116,0	3 237	3 175	98,1
88 Fotoaparati časovnici	13 561	15 894	117,2	283	333	117,8
89 Razni gotovi proizvodi	115 347	145 586	126,2	13 038	13 429	103,0
9 Proizvodi i transakcije nigdje drugo pomenuti	19	5 687	300¹	0	24 924	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300, 0

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁶

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	UVOZ			IZVOZ		
	Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2023	Jan-Nov 2023 Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2022	Jan-Nov 2023	Jan-Nov 2023 Jan-Nov 2022
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	3 239 957	3 493 224	107,8	623 523	616 988	99,0
I Žive životinje i životinjski proizvodi	218 566	263 712	120,7	19 681	20 021	101,7
II Povrće	124 740	137 575	110,3	10 141	8 306	81,9
III Životinjske ili biljne masti ulja i voskovi	29 592	18 988	64,2	626	804	128,5
IV Pripremljena hrana pića duvan	352 468	436 854	123,9	23 331	43 687	187,2
V Mineralni proizvodi	617 501	417 080	67,5	207 215	247 315	119,4
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	277 716	341 749	123,1	35 401	45 231	127,8
VII Plastika guma i proizvodi od gume	112 344	126 094	112,2	5 042	4 811	95,4
VIII Sirove kože koža i krzno	11 779	20 289	172,2	2 987	2 058	68,9
IX Drvo proizvodi od drveta korpe drveni ugalj pluta	38 689	50 812	131,3	41 401	44 606	107,7
X Materijali i proizvodi papirne industrije	50 576	58 133	114,9	6 546	5 458	83,4
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	115 991	137 550	118,6	4 196	5 478	130,6
XII Obuća kape i modni dodaci	42 087	55 104	130,9	737	721	97,8
XIII Proizvodi od kamena gipsa keramički proizvodi stakleni proizvodi	83 571	106 644	127,6	3 620	5 181	143,1
XIV Biseri drago kamenje i metali kovanice	9 051	21 952	242,5	259	10 423	300 ¹
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	328 256	273 882	83,4	191 265	88 817	46,4
XVI Mašine i mehanički uređaji električna oprema	404 026	477 717	118,2	38 225	33 196	86,8
XVII Vozila i prateća transportna oprema	236 287	325 988	138,0	21 975	24 798	112,8
XVIII Optički medicinski i mjerni instrumenti satovi	45 803	53 307	116,4	3 775	3 671	97,3
XIX Oružje i municija	6 816	2 380	34,9	3 355	677	20,2
XX Razni proizvodi	133 816	167 277	125,0	3 464	21 646	300 ¹
XXI Umjetnička djela kolekcionarski predmeti i antikviteti	282	136	48,0	279	82	29,5

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa statistike nacionalnih računa za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora kao i preduzećima za istrživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics Concept and Definitions UN
- Statistics on the Trade of Goods User Guide EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods“ vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave prihoda i carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Izvoz
- Pasivno oplemenjivanje
- Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Uvoz za slobodni promet
- Aktivno oplemenjivanje
- Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST) koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK) 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava-sektor dvije cifre-odsjek tri cifre – grupu četiri cifre– podgrupu a pet cifara – poziciju odnosno proizvod.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Spoljna trgovina](#)